

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

KE3 (A) – Fundamentals of Tax

සැප්තැම්බර් 2019

1 වන කොටස

පිළිතුර 01

(a)

1.1.

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 1.1.2
පිටු අංක: 08
නිවැරදි පිලිතුර: A

1.2.

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 2.1.3
පිටු අංක: 22-24
නිවැරදි පිලිතුර: B

1.3.

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 4.4.1
පිටු අංක: 150-151
නිවැරදි පිලිතුර: B

1.4

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 4.5.1.
පිටු අංක: 149
නිවැරදි පිලිතුර: C

1.5

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 5.2.2
පිටු අංක: 170/171
නිවැරදි පිලිතුර: C

(2 x 5 = මුළු ලකුණු 10)

(b)

1.6

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 3.1.2	
පිටු අංක: 52	
පර්යේෂණ ආයතනයකට ගෙවූ ගාස්තුව	: රු. 750,000
සේවක තාක්ෂණික ඉහළ නැංවීම සඳහා	: ඉඩ දෙනු නොලැබේ
අමතර අඩු කිරීම	: රු. <u>750,000</u>
මුළු අඩු කිරීම	: රු. <u>1,500,000</u>

1.7

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 3.1.5	
පිටු අංක: 71	
දළ ලාභාංශය	රු. 2,000,000
(-)2017/18 තක්සේරු වර්ෂයේදී ලැබුණු ශුද්ධ ලාභාංශය	රු. <u>(225,000)</u>
ඉතිරිය	රු. <u>1,775,000</u>
14% බැගින් රඳවා ගැනීමේ බද්ද	රු. 248,500

1.8

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 4.5.2 /2.2.1	
පිටු අංක: 38	
<p>ප්‍රාථමික සේවා නියුක්ති ප්‍රකාශය ලබාදී නොමැති විටක, පහත පරිදි උපයන විට ගෙවීමේ බඳු ගණනය කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> • මාසික පාර්ශ්වකරු රු. 50,000 හෝ ඊට අඩු නම් 10 % බැගින් බඳු වේ. • මසකට රු. 50,000 ඉක්මවන තෙක් නම් රු. 50,000 දක්වා 10 % බැගින් ද ඉතිරිය 20% බැගින් බඳු වේ. 	

1.9

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 5.2.1	
පිටු අංක: 168/169	
<p>මුද්‍රිත පොත් මිලට ගෙන විකිණීම ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දෙන් නිදහස් වේ.</p> <p>සමාගම විසින් නිෂ්පාදනය කළ කඩදාසි මිටි විකිණීම ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්දට යටත් වේ.</p> <p>කඩදාසි විකිණීමෙන් බද්දට යටත් වන පිරිවැටුම කාර්තුවකට රු. මිලියන 3 නොඉක්මවන බැවින්, 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ කාර්තුව සඳහා සමාගම ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද ගෙවිය යුතු නොවේ.</p>	

1.10

ඉගෙනුම් ප්‍රතිඵල: 5.1.2				
පිටු අංක: 161				
	බද්දට යටත් සැපයුම	අනුපාතය	බද්ද	
පොල්තෙල් චිකිණිමෙන්	2,500,000	නිදහස්	-	
ඵලවඵ තෙල් චිකිණිමෙන්	1,500,000	15%	225,000	
ඵකතුව			225,000	
අඩුකලා : යෙදවුම් බද්ද				
ඇසුරුම් ද්‍රව්‍යමත - පොල්තෙල්		ඉඩ නොදේ	-	
ඇසුරුම් ද්‍රව්‍යමත - ඵලවඵ තෙල්			(100,000)	
ගෙටිය යුතු ඵකතු කල අගය මත බද්ද			125,000	

(මුඵ ලකුණු 20)

02 කොටස

පිළිතුර 02

ඉගෙනුම් වලය: 3.1
පිටු අංක : 8 වන පරිච්ඡේදය

(a)

සීමාසහිත ආයුබෝවන් ශ්‍රී ලංකා (පොදු) සමාගම 2018/19 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු ගණනය කිරීම.

	රු. '000
ව්‍යාපාර ආදායම (සටහන් 1)	7,750,000
ආයෝජන ආදායම	
ස්ථාවර තැන්පතු මත පොළී ආදායම	2,400,000
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම	10,150,000
අඩුකළා : සුදුසුකම් ලබන දීමනා සහ සහන (52 වගන්තිය යටතේ)	
අනුමත ප්‍රමාණය තහනම් කළ පරිත්‍යාග (භාණ්ඩ පරිත්‍යාග සුදුසුකම් ලබන දීමනාවන් නොවේ.	-
බදු අයකළ හැකි ආදායම	10,150,000
බදු වගකීම (14%) - තොරතුරු තාක්ෂණය > දළ ආදායමෙන් 80% (සටහන 2)	1,421,000
බදු බැර	
පොළිය මත රඳවා ගැනීමේ බදු බැර - 2,400,000 x 5%	(120,000)
ස්ථ තක්සේරු වාරික ගෙවීම්	(925,000)
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද	376,000

සටහන - 01 - වෙළඳ/ව්‍යාපාර මත තක්සේරු කළ හැකි ආදායම් ගණනය කිරීම

	රු.'000	රු.'000
	+	-
බද්දට පෙර ලාභය	10,230,000	
අඩුකළා : ආයෝජන ආදායම		
ස්ථාවර තැන්පතු පොළී ආදායම (ආයෝජන ආදායමක් නිසා වෙනම බද්දට යටත් කෙරේ)		2,400,000
පරිගණක විකිණීමෙන් ලද ලාභය (වෙනම සලකා බැලේ)		1,080,000
වකතු කළා / අඩුකළා		
ගිණුම්කරණ ක්ෂය (II (i) වගන්තිය)	5,300,000	
පරිත්‍යාග (II (i) වගන්තිය)	800,000	
කුලී - රඳවා ගැනීමේ බදු අඩුකර නොමැත. 10 (2) වගන්තිය	1,200,000	
ප්‍රාග්ධන දීමනා - 16 වගන්තිය		
තොරතුරු තාක්ෂණ උපකරණ - ත/ව 2018/19 - 16,000,000/5		3,200,000
සේවක ප්‍රවාහනයට භාවිතා කරන මිනි බස් රථය - ත/ව 2018/19 - 2,800,000 /5		560,000
පරිගණක විකිණීමෙන් තක්සේරු (5,200,000-4,500,000)	700,000	
	18,230,000	7,240,000
තක්සේරු වන ව්‍යාපාර ආදායම වෙළඳ/ව්‍යාපාර මත තක්සේරු කළ ආදායම	10,990,000	
අඩුකළා : ඉදිරියට ගෙන ආ අලාභ - 19 වගන්තිය	(3,240,000)	
තක්සේරුවන ව්‍යාපාර ආදායම වෙළඳ/ව්‍යාපාර මත තක්සේරු කළ ආදායම	7,750,000	

(මුළු ලකුණු 10)

සටහන

ආයුබෝවන් ශ්‍රී ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම සිය බදු වන ආදායම සඳහා ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු ගණනයේදී දේශීය ආදායම් පනතේ පලවන උපලේඛනයට අනුව අවස්ථා 03 ක් යටතේ සහන අනුපාතය සඳහා (14%) හිමිකම් ලබයි.

එම අවස්ථා 03 නම්

- පරිච්ඡේද (02) (අ) - සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන් සම්බන්ධයෙන් වන අවස්ථාවක දී.
- පරිච්ඡේද (02) (ආ) - මූලිකවම භාණ්ඩ හා සේවා අපනයනය කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් පවත්වා ගෙන යන්නා වූ සමාගමක් සම්බන්ධයෙන් වන අවස්ථාවකදී.
- පරිච්ඡේද (02)(උ) - මූලිකවම තොරතුරු සේවා සැපයීම කරනු ලබන සමාගමක් සම්බන්ධයෙන් වන අවස්ථාවකදී

NOT FOR SALE

3 වන කොටස

පිළිතුර 03

(a)

ඉගෙනුම් වලය: 2.1 - 2.6
පිටු අංක : 3 - 6 වන පරිච්ඡේදය

රංගන මහතාගේ

2018/2019 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු ගණනය කිරීම

සේවා නියුක්ත ආදායම	රු. '000	රු. '000	රු. '000
වැටුප 400,000 x 12		4,800,000	
<u>ප්‍රවාහන පහසුකම් වටිනාකම (1800 CC ට අඩු)</u>			
වාහනය 20,000 x 12	240,000		
ඉන්ධන 20,000 x 12	240,000	480,000	
කොටස් - වෙළඳපොළ අගය - වගන්ති 5 (2) (ඊ)	1,200,000	-	
පිරිවැය	(600,000)	600,000	
විදේශ ගමන් වියදම් ප්‍රතිපූරණය - වගන්ති 5 (3) (ආ)	බැහැර කළා		
අනුමත අර්ථසාධක අරමුදලට දායකය	බැහැර කළා		
අධ්‍යක්ෂක ගාස්තු (22,500/90 x 100 x 12)- වගන්ති 83 (1)		300,000	
			6,180,000
<u>ව්‍යාපාර ආදායම</u>		(+)	(-)
ඉදිම ලාභය		943,500	
විකතුකළා :			
සංග්‍රහ වියදම් - වගන්ති 10 (1) (b) (vii)		120,000	
පරිත්‍යාග - වගන්ති 11(1)		175,000	
ආදායම් බදු වාරික - වගන්ති 10 (1) (b) (ii)		150,000	
දණ්ඩන - ප්‍රමාද බදු ගෙවීම - වගන්ති 10 (1) (5) (iii)		5,400	
විදේශ ගමන් වියදම් - ඉඩදේ		-	
කාර්යාල ලී බඩු සඳහා ප්‍රශ්නිත දීමනා (රු. 450,000/5)		(90,000)	
ව්‍යාපාර ආදායම			1,303,900
<u>ආයෝජන ආදායම</u>			
කුලී ආදායම (40,000 x 12)		480,000	
ස්ථාවර තැන්පතු මත පොලී ආදායම - අඩුකළ රඳවාගැනීමේ බද්ද අවසාන බද්දකි - වගන්ති 88 (1) (ආ)		-	
ලැයිස්තුගත කොටස් විකිණීමෙන් ලාභය - නිදහස් - වගන්ති 9 (1)		-	
			480,000
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම			7,963,900
<u>අඩුකළා : සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම් - වගන්ති 52</u>			
ජාතික වකුගඩු අරමුදලට පරිත්‍යාග (100% ඉඩ දේ)			(175,000)
<u>අඩුකළා : සහන - වගන්ති 52</u>			
පුද්ගලික සහනය		(500,000)	
සේවා නියුක්ති ආදායම මත සහනය		(700,000)	
කුලී ආදායම මත සහනය (මුළු කුලී ආදායම 25%)		(120,000)	
විදේශ ව්‍යාපාර මුදලක් ඉපයූ ආදායම සඳහා සහනය (USD 9000X 170) රු. මිලියන 15 සඳහා සීමා වේ.		(1,530,000)	

			<u>(2,850,000)</u>
බදු අයකළ හැකි ආදායම			4,938,900
බදු වගකීම			
පළමු රු.600,000 මත 4% බැගින්		600,000	24,000
විදුහ රු. 600,000 මත 8% බැගින්		600,000	48,000
විදුහ රු. 600,000 මත 12% බැගින්		600,000	72,000
විදුහ රු. 600,000 මත 16% බැගින්		600,000	96,000
විදුහ රු. 600,000 මත 20% බැගින්		600,000	120,000
ඉතිරිය මත 24% බැගින්		<u>1,938,900</u>	<u>465,336</u>
		<u>4,938,900</u>	<u>825,336</u>
අඩුකළා : බදු බැර - වගන්ති 21 (3) (ඇ)			
වාරික ගෙවීම්			(150,000)
කුලී මත රඳවා ගැනීමේ බද්ද 10%			(48,000)
අධ්‍යක්ෂක ගාස්තු මත උපයන විට බදු ගෙවීම			(30,000)
සේවා නියුක්තිය මත උපයන විට ගෙවීමේ බදු			<u>(256,000)</u>
ගෙවිය යුතු ඉතිරි බද්ද			<u>341,336</u>

(මුළු ලකුණු 20)

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය “එසේම” යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු “ආදර්ශ පිළිතුරු” ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දැක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදසුනක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,
02. ශිෂ්‍යයන්ට විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පර්යේෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිදු ප්‍රතිඥාභාරයක් ලබා නොදෙන නිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිදු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙතත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දි ඉල්ලීමක්, පෙන්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකියයුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩුකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනමින්ම මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතීන් යටතේ හිමි වෙනත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෛතික ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, ඊට අදාළ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

---

² 2013 ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි.
 සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛණයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ ක්‍රමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ඡායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පූර්ව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.